

A. POKLADNÍ PLNĚNÍ STÁTNÍHO ROZPOČTU

1. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

1.1. Záměry schváleného rozpočtu na rok 2008

Státní rozpočet České republiky na rok 2008 byl sestaven **v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech**, v platném znění.

Byl **schválen Poslaneckou sněmovnou zákonem č. 360 ze dne 5. prosince 2007** a stanovil **příjmy** ve výši **1 036,5 mld. Kč** a **výdaje** ve výši **1 107,3 mld. Kč**. **Rozpočtovaný schodek** v objemu **70,8 mld. Kč** bude podle tohoto zákona vypořádán státními dluhopisy do výše 60,0 mld. Kč, přijatými dlouhodobými úvěry do výše 10,2 mld. Kč a změnou stavů na účtech státních finančních aktiv, a to snížením o 0,6 mld. Kč. Rozpočet vychází ze souboru opatření ke stabilizaci veřejných financí na příjmové a výdajové straně a jeho cílem je snížit deficit veřejných rozpočtů v roce 2008 pod 3 % HDP (v metodice ESA95).

V porovnání s rozpočtem roku 2007 počítá rozpočet na rok 2008 s nárůstem příjmů o 87,0 mld. Kč, tj. o 9,2 %, výdaje by měly vzrůst o 66,5 mld. Kč, tj. o 6,4 % a rozpočtovaný schodek je tak nižší o 20,5 mld. Kč (proti skutečnosti 2007 je však vyšší o 4,4 mld. Kč).

v mld. Kč

	2007		2008	Rozdíl	Rozdíl	Index v %	Index v %
	Rozpočet schválený	Skutečnost	Rozpočet schválený	SR 2008- SR 2007	SR 2008- Skut.2007	SR 2008/ SR 2007	SR 2008/ Skut.2007
Celkové příjmy	949,48	1 025,88	1 036,51	87,03	10,63	109,2	101,0
<i>Daňové příjmy (bez poj. na SZ)</i>	<i>516,90</i>	<i>533,51</i>	<i>551,30</i>	<i>34,40</i>	<i>17,79</i>	<i>106,7</i>	<i>103,3</i>
DPH	163,60	166,63	191,90	28,30	25,27	117,3	115,2
Spotřební daně	131,30	131,59	134,80	3,50	3,21	102,7	102,4
DPPO	107,50	114,75	117,90	10,40	3,15	109,7	102,7
DPFO	98,10	102,14	90,20	-7,90	-11,94	91,9	88,3
Ostatní daňové příjmy	16,40	18,40	16,50	0,10	-1,90	100,6	89,7
<i>Pojistné na SZ</i>	<i>354,95</i>	<i>367,14</i>	<i>387,05</i>	<i>32,10</i>	<i>19,90</i>	<i>109,0</i>	<i>105,4</i>
<i>Nedaňové a ost. příjmy</i>	<i>77,63</i>	<i>125,23</i>	<i>98,16</i>	<i>20,53</i>	<i>-27,07</i>	<i>126,5</i>	<i>78,4</i>
Celkové výdaje	1 040,78	1 092,27	1 107,31	66,53	15,04	106,4	101,4
<i>Běžné výdaje</i>	<i>951,36</i>	<i>976,75</i>	<i>978,94</i>	<i>27,58</i>	<i>2,19</i>	<i>102,9</i>	<i>100,2</i>
<i>Kapitálové výdaje</i>	<i>89,42</i>	<i>115,53</i>	<i>128,37</i>	<i>38,95</i>	<i>12,85</i>	<i>143,6</i>	<i>111,1</i>
Saldo SR	-91,30	-66,39	-70,80	20,50	-4,41	77,5	106,6

Z růstu celkových příjmů o 87,0 mld. Kč připadá na příjmy z daní a poplatků růst o 34,4 mld. Kč, tj. o 6,7 %, když největší nárůst představují předpokládaná inkasa DPH (o 28,3 mld. Kč, tj. o 17,3 %; vliv zvýšení snížené sazby daně z 5 % na 9 %) a daní z příjmů právnických osob, a to o 10,4 mld. Kč, tj. o 9,7 %. Naopak u daní z příjmů fyzických osob rozpočet počítá s poklesem o 7,9 mld. Kč, tj. o 8,1 % (vliv zavedení rovné patnáctiprocentní daně z tzv. superhrubé mzdy). Rozpočet příjmů z pojistného na sociální zabezpečení je vyšší o 32,1 mld. Kč, tj. o 9,0 %. Rozpočet nedaňových a ostatních příjmů vzrostl o 20,5 mld. Kč, tj. o 26,5 % (proti skutečnosti 2007 je rozpočet o 27,1 mld. Kč nižší - vliv vysoké loňské skutečnosti, která zahrnovala mimo jiné nerozpočtované převody z fondů organizačních složek státu do příjmů kapitol ve výši 37,8 mld. Kč a převody z fondu státních záruk do kapitoly VPS ve výši 8,4 mld. Kč). Transfery přijaté od EU a převody z Národního fondu by měly dosáhnout 76,0 mld. Kč (rozpočet 2007 činil 61,6 mld. Kč a skutečnost 2007 dosáhla 38,8 mld. Kč).

Výdajová strana státního rozpočtu počítá s vyšším čerpáním prostředků proti rozpočtu 2007 o 66,5 mld. Kč, z toho růst o 27,6 mld. Kč (tj. o 2,9 %) připadá na běžné výdaje a růst o 39,0 mld. Kč (tj. o 43,6 %) na výdaje kapitálové.

Na růstu rozpočtovaných běžných výdajů se podílejí například úroky a ostatní finanční výdaje (růst o 7,7 mld. Kč) či sociální dávky (růst o 6,3 mld. Kč). V rámci sociálních dávek by měly růst výdaje na důchody o 18,2 mld. Kč, výdaje na státní sociální podporu by však měly klesnout o 8,7 mld. Kč. Mandatorní výdaje by měly dosáhnout

581,4 mld. Kč a **převýšit** tak rozpočet 2007 o **11,6 mld. Kč**, tj. o 2,0 %. Jejich **podíl na celkových výdajích** má klesnout na **52,5 %** (rozpocet 2007 předpokládal podíl ve výši 54,7 %)

Na výrazném růstu rozpočtu kapitálových výdajů se podílejí především investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně, které proti rozpočtu 2007 vzrostly z 4,4 mld. Kč na 45,9 mld. Kč (vliv zvýšení transferů do SFDI).

1.2. Rozpočet po změnách

V následujících analýzách hospodaření státního rozpočtu za 1.-3. čtvrtletí 2008 se pracuje s rozpočtem po pololetních změnách, neboť rozpočet po změnách (v položkové struktuře) za 3 čtvrtletí bude znám až z finančních výkazů cca 1 měsíc po skončení čtvrtletí.

V průběhu 1. pololetí roku 2008 došlo k několika změnám, které měly vliv na změnu výše celkových příjmů, výdajů či salda schváleného rozpočtu. **Celkové příjmy i výdaje byly navýšeny o 3,1 mld. Kč** na základě zmocnění ministra financí podle § 24 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech (týká se financování programů nebo projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU). **K navýšení příjmů a výdajů o dalších 746 mil. Kč** došlo na základě **usnesení vlády č. 364/2008**, kterým se změnila účelovost prostředků rezervního fondu kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí. **O dalších 180 mil. Kč** byl zvýšen rozpočet příjmů i výdajů na základě usnesení vlády č. 238/2008 (bod II.). Šlo o zapojení prostředků z rezervního fondu kapitoly Ministerstvo zemědělství na podporu agropotravinářského komplexu a vodního hospodářství a dotaci na činnost Státního zemědělského intervenčního fondu. **Dále došlo k navýšení rozpočtu celkových výdajů (vliv na schodek) o 515 mil. Kč** na odstraňování povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření (pro Ministerstvo zemědělství z kapitoly OSFA – na základě zmocnění ministra financí podle § 2, odst. 2 zákona č. 360/2007 Sb.) a **o 24 mil. Kč** na programy vyvolané zánikem věcných břemen na restituovaném majetku (pro Ministerstvo kultury z kapitoly OSFA – na základě zmocnění ministra financí podle § 2, odst. 2 zákona č. 360/2007 Sb.).

Rozpočet celkových příjmů po změnách (k 30.6.2008) tak dosáhl 1 040 560 mil. Kč (zvýšení o 4 050 mil. Kč), celkových výdajů 1 111 899 mil. Kč (zvýšení o 4 588 mil. Kč) a schodku 71 339 mil. Kč. Zvýšení schodku o 539 mil. Kč bude vypořádáno snížením stavu na účtech státních finančních aktiv o stejnou částku.

1.3. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

Z údajů o pokladním plnění státního rozpočtu vykázanych ČNB za leden až září 2008 vyplývá **převaha příjmů** státního rozpočtu nad jeho výdaji o **10,5 mld. Kč**. Celkové příjmy dosáhly výše **794,5 mld. Kč** a celkové výdaje **784,0 mld. Kč**.

v mld. Kč

Ukazatel	Skutečnost leden-září 2007	2008				% plnění v roce 2007	Index 2008/2007
		Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách*)	Skutečnost leden-září	% plnění		
					5=4:3		
1	2	3	4	5=4:3	6	7=4:1	
PŘÍJMY CELKEM	748,52	1036,51	1040,56	794,46	76,3	78,8	106,1
VÝDAJE CELKEM	712,21	1107,31	1111,90	783,98	70,5	68,4	110,1
SALDO	36,32	-70,80	-71,34	10,47	-14,7	-39,7	28,8

*) Rozpočet upravený k 30.6.2008

Celkové příjmy státního rozpočtu za 1.-3. čtvrtletí roku 2008 ve výši **794,5 mld. Kč** představují **76,3 % rozpočtu po změnách** (v roce 2007 to bylo 78,8 %) a **meziroční růst o 45,9 mld. Kč**, tj. o 6,1 %. Dosavadní inkaso příjmů převyšuje $\frac{3}{4}$ rozpočtu po změnách o 14,0 mld. Kč.

Příjmy z daní a poplatků dosáhly 406,5 mld. Kč, což při **plnění** rozpočtu na **73,7 %** (loni to bylo 74,3 %) představuje **meziroční růst o 22,6 mld. Kč**, tj. o 5,9 %. Rozpočet uvažuje s růstem o 3,3 % proti vykázané skutečnosti roku 2007. Na meziročním růstu inkasa daňových příjmů se nejvíce podílely inkaso daní z příjmů právnických osob (meziroční růst o 14,3 mld. Kč) a inkaso DPH (o 8,1 mld. Kč).

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení ve výši **287,0 mld. Kč** naplnily rozpočet na **74,2 %** (loni to bylo 75,6 %) a **meziročně vzrostly o 18,6 mld. Kč**, tj. o 6,9 %.

Nedaňové a ostatní příjmy ovlivnily plnění celkových příjmů nejvýrazněji. Jejich výše **100,9 mld. Kč** představuje **98,7 % rozpočtu po změnách** (loni to bylo 123,8 %) a **meziroční růst o 4,7 mld. Kč**, tj. o 4,9 %. Na vysokém plnění rozpočtu se stejně jako v roce 2007 podílely **převody prostředků z fondů organizačních složek státu (zejména z rezervních fondů) do příjmů kapitol ve výši 41,5 mld. Kč** (loni to bylo 34,3 mld. Kč) a příjmy z převodů z fondu státních záruk do příjmů kapitoly VPS (resp. převod zůstatku tohoto fondu v souvislosti s jeho zánikem v březnu 2008) ve výši 4,9 mld. Kč (loni to bylo 4,8 mld. Kč). Obě tyto položky nejsou rozpočtovány. **Transfery přijaté od EU a Národního fondu** ve výši **26,9 mld. Kč** meziročně vzrostly o 1,3 mld. Kč. Jejich plnění je však zatím nízké (33,9 %).

Celkové výdaje dosáhly v 1.-3. čtvrtletí roku 2008 výše **784,0 mld. Kč** při čerpání rozpočtu na **70,5 %** (loni to bylo 68,4 %) a **meziročním růstu o 71,8 mld. Kč**, tj. o 10,1 %. Podílu ¾ rozpočtu po změnách by odpovídala částka 833,9 mld. Kč. Vyšší čerpání výdajů lze tradičně očekávat ke konci roku (od roku 2008 nemají jednotlivé kapitoly možnost převádět nevyčerpané prostředky rozpočtovaných výdajů do rezervních fondů).

Běžné výdaje ve výši **707,0 mld. Kč** představují čerpání rozpočtu po změnách na **71,3 %** (loni to bylo 69,1 %) při **meziročním růstu o 49,7 mld. Kč**, tj. o 7,6 %. Na tomto růstu se podílí především transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (o 17,7 mld. Kč), výdaje na důchody (o 15,4 mld. Kč), transfery státním fondům (o 6,7 mld. Kč), výdaje kapitoly Státní dluh (o 4,9 mld. Kč) a další.

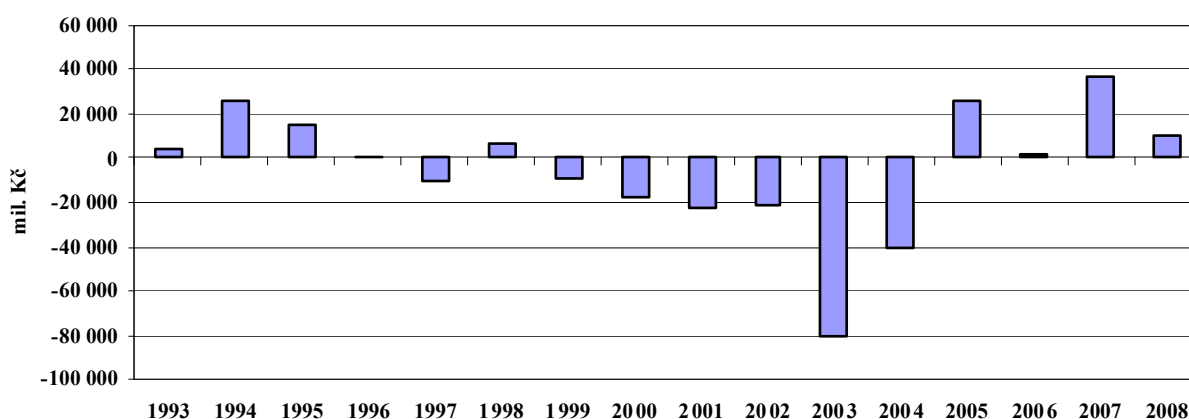
Kapitálové výdaje činily **76,9 mld. Kč** při čerpání rozpočtu po změnách na **63,6 %** (loni to bylo 61,2 %) a **meziročním růstu o 22,1 mld. Kč**, tj. o 40,3 %. Vysoký meziroční růst byl způsoben především transfery do Státního fondu dopravní infrastruktury (růst o 10,4 mld. Kč) a také usnesením vlády č. 476/2008, resp. usnesením rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny č. 461/2008, na jejichž základě došlo v květnu k transferu 12,0 mld. Kč na „dražní dopravu“.

Vykázaný přebytek hospodaření státního rozpočtu ve výši **10,5 mld. Kč** je vzhledem k jeho rozpočtované výši (-71,3 mld. Kč) relativně příznivý a je **o 25,8 mld. Kč nižší než ve stejném období roku 2007**. Dosavadní přebytek je výsledkem předstihu plnění příjmů před čerpáním výdajů o 5,8 procentního bodu (loni to bylo 10,4 procentního bodu). **V průběhu posledního čtvrtletí lze očekávat rychlejší čerpání výdajů, nicméně lze předpokládat, že schodek hospodaření státního rozpočtu bude nižší než jeho rozpočtovaná hodnota.**

Vývoj salda hospodaření státních rozpočtů za 1.-3. čtvrtletí v letech 1993-2008 ukazuje následující graf.

1.-3.Q.	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Saldo SR	4 340	25 612	14 388	47	-10 235	6 203	-8 608	-17 306	-22 551	-21 434	-80 267	-40 516	25 748	1 489	36 316	10 473

Vývoj salda SR za 1.-3. čtvrtletí let 1993-2008

2. Příjmy státního rozpočtu

Ke konci září 2008 inkasoval státní rozpočet celkové příjmy ve výši 794,5 mld. Kč. V porovnání se stejným obdobím roku 2007 je plnění celkových příjmů nižší o 2,5 procentního bodu (76,3 % proti 78,8 %), při nižší meziroční dynamice o 5,0 procentního bodu (106,1 % proti 111,1 %).

Plnění rozpočtu a meziroční dynamika za hodnocené období roku 2008, jsou patrné z následující tabulky:

Příjmy státního rozpočtu	v mld. Kč						
	2007	2008			% plnění SR	Index	
	Skutečnost leden-září	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách*)	Skutečnost leden-září	% plnění	leden-září 2007	skutečnost 2008/2007
1	2		3	4=3:2	5	6=3:1	
Příjmy celkem	748,52	1036,51	1040,56	794,46	76,3	78,8	106,1
v tom:							
Daňové příjmy celkem	652,35	938,35	938,35	693,55	73,9	74,8	106,3
<i>Daňové příjmy (bez pojistného SZ)</i>	<i>383,88</i>	<i>551,30</i>	<i>551,30</i>	<i>406,51</i>	<i>73,7</i>	<i>74,3</i>	<i>105,9</i>
v to m:							
- DPH	119,55	191,90	191,90	127,70	66,5	73,1	106,8
- spotřební daně**)	89,56	134,80	134,80	92,52	68,6	68,2	103,3
- daně z příjmů PO	88,66	117,90	117,90	102,97	87,3	82,5	116,1
- daně z příjmů FO	73,04	90,20	90,20	68,95	76,4	74,5	94,4
vybíraná srážkou ze závislé činnosti z příznání	4,35	3,90	3,90	5,26	134,9	86,9	121,1
- správní poplatky vč. kolků	62,42	78,00	78,00	57,01	73,1	74,7	91,3
- majetkové daně	6,28	8,30	8,30	6,68	80,5	66,1	106,4
- clo	2,92	4,60	4,60	2,95	64,1	63,5	101,0
- poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	7,24	8,80	8,80	7,84	89,0	80,5	108,2
- ostatní daňové příjmy***)	1,04	1,30	1,30	1,74	133,5	86,5	167,2
	0,96	1,30	1,30	1,06	81,2	74,1	109,6
	0,90	0,50	0,50	0,80	160,2	298,9	89,3
Pojistné SZ	268,47	387,05	387,05	287,04	74,2	75,6	106,9
z toho: na důchody	221,09	321,29	321,29	236,38	73,6	75,1	106,9
Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery	96,18	98,16	102,21	100,91	98,7	123,8	104,9
v to m:							
- kapitoly	65,69	86,38	89,69	76,24	85,0	96,8	116,1
z toho: transfery přijaté od EU a Národního fondu	25,56	76,04	79,17	26,87	33,9	41,5	105,1
převody z fondů OSS	34,31	0,00	0,00	41,54	x	x	121,1
- kapitola Operace SFA	1,49	2,61	2,61	1,61	61,8	115,9	107,8
- kapitola Státní dluh	0,00	1,46	1,46	5,49	376,3	x	x
- VPS	28,99	7,71	8,46	23,06	272,6	340,3	79,5
v to m:							
- příjmy z úroků a real.fin.majet.	0,07	0,07	0,07	0,08	121,2	8,2	119,3
- splátky půjček ze zahraničí	0,18	0,69	0,69	0,16	23,2	23,8	87,3
- příjmy za realizaci záruk (převod z FSZ)	4,79	0,00	0,00	4,88	x	x	101,8
- soudní poplatky vč. kolků	0,68	0,70	0,70	0,70	100,5	96,9	103,8
- přijaté sankční platby	2,11	1,43	1,43	0,05	3,6	169,0	2,4
- ostatní příjmy VPS***)	21,16	4,83	7,00	17,19	245,5	424,0	81,2

*) Rozpočet upravený k 30.6.2008

***) včetně tzv. ekologických daní (daň z elektřiny, zemního plynu a některých dalších plynů a pevných paliv) vybíraných od roku 2008

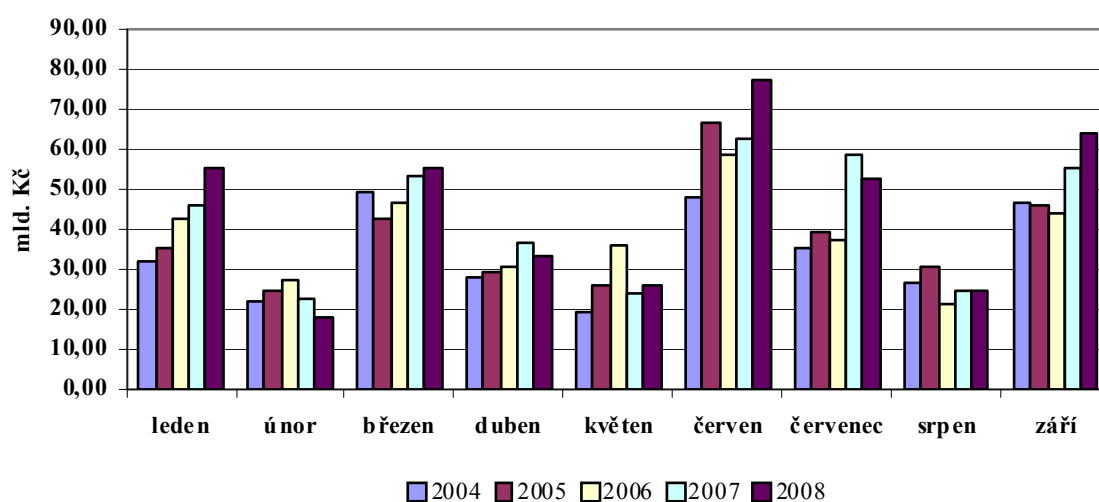
****) dopočet do celku

Příjmy z daní a poplatků dosáhly 406,5 mld. Kč, tj. 73,7 % rozpočtu, a byly plněny o 0,6 procentního bodu hůře než ve stejném období roku 2007. Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení dosáhly 287,0 mld. Kč, tj. 74,2 % rozpočtu, což je o 1,4

procentního bodu nižší plnění než bylo vykázáno k tomuto datu v roce 2007. **Nedaňové a ostatní příjmy ve výši 100,9 mld. Kč představovaly plnění rozpočtu na 98,7 %, tj. o 25,1 procentního bodu méně než v roce 2007.**

2.1. Příjmy z daní a poplatků

Vývoj daňových příjmů státního rozpočtu bez pojistného na sociálním zabezpečení za posledních pět let je patrný z grafu:

Plnění daňových příjmů ovlivnilo především inkaso daní z příjmů právnických osob, které ve výši **103,0 mld. Kč** představuje **87,3 %** rozpočtu a meziroční růst o 14,3 mld. Kč, tj. o 16,1 % (ve stejném období loňského roku byl rozpočet plněn na 82,5 % při meziročním růstu o 15,4 mld. Kč, tj. o 21,0 %, přičemž celoroční inkaso převýšilo rozpočet o 7,3 mld. Kč, tj. o 6,7 %). Rozpočet 2008 počítá s růstem o 2,7 % proti skutečnosti roku 2007.

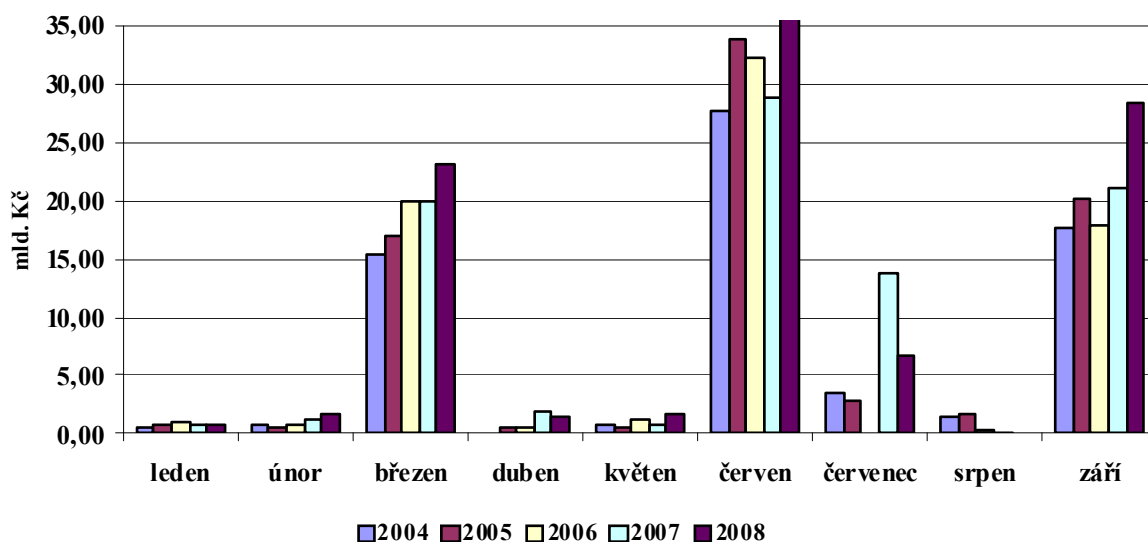
Na růstu inkasa se v rozhodující míře podílela výkonnost české ekonomiky dosažená v předchozích letech, zejména v odvětvích energetiky, spojů, bankovníctví a strojírenství. Další okolností je trvalý nárůst počtu podaných přiznání k DPPO a zvyšující se podíl přiznání, v nichž byla vykázána daňová povinnost zakládající povinnost placení zákonných záloh na daň.

Výše inkasa DPPO nebyla v hodnoceném období legislativními změnami ovlivněna. Snížení sazby daně na 21 % s účinností od roku 2008 ovlivní inkaso DPPO až v roce 2009.

V časovém rozložení inkasa DPPO se v průběhu 1.-3. čtvrtletí 2008 projevovaly výraznější výkyvy v plnění mezi jednotlivými měsíci, a to zejména v závislosti na zákonných lhůtách splatnosti záloh na daň a vyúčtování daně, kdy poslední měsíc čtvrtletí je vůči

předcházejícím měsícům zpravidla nejsilnější. Tato tendence trvá již od roku 2002, kdy byly nově vymezeny zákonné podmínky pro stanovení výše a periodicity placení záloh, přičemž dlouhodobě nejvýnosnějším obdobím kalendářního roku je druhé čtvrtletí.

Vliv platebního kalendáře na výběr DPPO v jednotlivých měsících 1.-3. čtvrtletí od roku 2004 ilustruje následující graf:

Na základě vývoje inkasa za prvních devět měsíců lze odhadnout, že výnos DPPO bude vyšší než činí rozpočtovaná částka.

Inkaso daně z příjmů fyzických osob dosáhlo celkem za tři čtvrtletí 68,9 mld. Kč, tj. 76,4 % rozpočtu a bylo tak o 4,1 mld. Kč, tj. o 5,6 % pod úroveň skutečnosti stejného období roku 2007 (ke konci loňského září bylo plněno na 74,5 % při meziročním růstu o 7,1 mld. Kč, tj. o 10,7 %, přičemž celoročně zůstalo nad úroveň rozpočtu o 4,0 mld. Kč). Rozpočet 2008 uvažuje s poklesem o 11,7 % proti skutečnosti roku 2007 – dopad reformy veřejných financí, jejichž vliv převážil nad pokračujícím růstovým trendem objemu vyplacených mezd a platů.

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti dosáhla 57,0 mld. Kč při plnění rozpočtu na **73,1 %** a meziročním **poklesu o 5,4 mld. Kč**, tj. o 8,7 %. Letošní plnění rozpočtu je nižší než bylo ve stejném období loňského roku (74,7 %) o 1,6 procentního bodu. Rozpočet 2008 je pod úroveň skutečnosti roku 2007 o 10,5 %.

Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti ve výši 6,7 mld. Kč znamená plnění rozpočtu na **80,5 %** (loni to bylo 66,1 %) a proti stejnému období roku 2007 je vyšší o 0,4 mld. Kč, tj. o 6,4 %. Rozpočet 2008 je pod úroveň skutečnosti roku 2007 o 6,7 %.

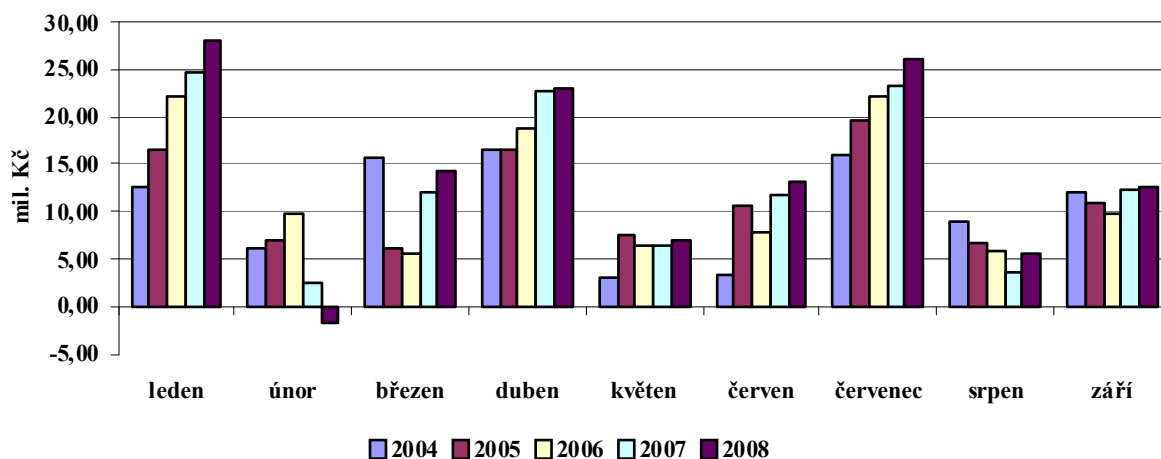

Několikaletý trend poklesu inkasa daně byl zastaven. Lze předpokládat, že se jedná o odraz vyšší výkonnosti ekonomiky ČR v roce 2007, která se projevila vyššími zisky podnikatelů a tím i vyšší daňovou povinností. Snížil se také počet podnikatelů s vykázanou daňovou ztrátou. Pokračoval trend růstu počtu podaných daňových přiznání se společným zdaněním manželů a vracení přeplatků na dani z tohoto titulu.

Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů dosáhla 5,3 mld. Kč, což představuje **134,9 %** rozpočtu (loni plnění na 86,9 %) a meziroční růst o 0,9 mld. Kč, tj. o 21,1 %. Rozpočet 2008 počítá s poklesem o 35,5 % proti skutečnosti roku 2007.

Tento vývoj inkasa potvrzuje rostoucí zisky podnikatelů, vyšší objem vkladů na bankovních účtech a přechod části zaměstnanců na pracovní právní vztah ve formě dohody o provedení práce. Vývoj inkasa na této dani nelze spolehlivě odhadnout, neboť do značné míry závisí na individuálním rozhodnutí daňových subjektů.

Inkaso DPH ke konci září letošního roku dosáhlo 127,7 mld. Kč, tj. 66,5 % rozpočtu a meziročně vzrostlo o 8,1 mld. Kč, tj. o 6,8 % (v loňském roce činilo plnění 73,1 % při meziročním růstu o 11,3 mld. Kč, tj. o 10,4 %). Jeho meziroční růst je o 8,4 procentního bodu nižší než počítá rozpočet 2008 proti skutečnosti roku 2007 (15,2 %).

Meziroční vývoj inkasa DPH by měl být ovlivněn zejména zvýšením snížené sazby DPH z 5 na 9 % a reálným růstem konečné spotřeby domácností a spotřeby vlády a růstem cenové hladiny. Ačkoliv je u zmíněných hlavních faktorů ovlivňujících DPH vykázováno jejich zvýšení, inkaso DPH za 3 čtvrtletí roku 2008 odpovídající nárůst překvapivě nezaznamenalo a nelze ani očekávat, že by do konce roku došlo ke kompenzaci vývoje.

Určitý neočekávaný výpadek inkasa je způsoben výrazně silnějším kurzem koruny, který má za následek, že zboží prodávané v zahraničí je nyní často výrazně levnější než stejné zboží nabízené v tuzemsku. Výsledkem je pokles domácí poptávky a její realizace na zahraničních trzích, které jsou, pokud se jedná o trhy EU, zatíženy místní DPH. V případě nákupů neplátců DPH v zahraničí je jejich daňová povinnost tímto splněna. To však neplatí pro nové dopravní prostředky a zásilky ze zahraničí nad stanovený limit. V současné době nejsou k dispozici dostatečné údaje o objemu nákupů občanů ČR v zahraničí, nicméně dopad na DPH se může pohybovat v řádu miliard Kč.

Dá se předpokládat, že celoroční inkaso DPH nedosáhne úrovně státního rozpočtu ve výši 191,9 mld. Kč.

Inkaso spotřebních daní dosáhlo 92,5 mld. Kč, tj. 68,6 % rozpočtu při meziročním růstu o 3,0 mld. Kč, tj. o 3,3 % (v lednu až září roku 2007 činilo plnění 68,2 % při meziročním růstu o 3,9 mld. Kč, tj. o 4,5 %). Rozpočet 2008 počítá s růstem o 2,4 % proti skutečnosti roku 2007.

Z velké části tvoří celkovou výši inkasa spotřebních daní daň z minerálních olejů a daň z tabákových výrobků. Zbytek představují spotřební daně z lihu, piva a vína a meziproductů a nově od 1. ledna 2008 i tzv. energetické daně, tj. daň z elektřiny, daň ze zemního plynu a daň z pevných paliv.

Inkaso daně z minerálních olejů ve výši 55,5 mld. Kč se proti třem čtvrtinám roku 2007 zvýšilo o 1,9 mld. Kč, tj. o 3,6 %, při plnění rozpočtu na 74,6 %. Tato částka představuje 90,9 % celostátního výnosu daně z minerálních olejů, zbývajících 9,1 % výnosu daně je určeno Státnímu fondu dopravní infrastruktury. Jeho příjem z této daně za hodnocené období činil téměř 5,6 mld. Kč.

Druhou váhově významnou položkou je spotřební **daň z tabákových výrobků**. Její inkaso ve výši **27,2 mld. Kč** bylo ve srovnání s odpovídající úrovní roku 2007 **o 0,7 mld. Kč, tj. o 2,4 %, nižší**. Rozpočet byl **plněn** pouze **na 60,2 %**. Tento pokles je ovlivněn důsledky obchodního chování daňových subjektů před zvýšením sazby daně z tabákových výrobků (předzásobením tabákovými nálepkami před zvýšením sazby daně k 1.1.2008, což vedlo ke zvýšenému inkasu ve 4. čtvrtletí roku 2007 a naopak k poklesu inkasa v roce 2008.

Inkaso ostatních váhově méně významných **položek** (daň z vína, piva a lihu) dosáhlo **v souhrnu hodnoty 8,1 mld. Kč** a je tak mírně pod úrovní srovnatelného období loňského roku (o 0,6 %). Rozpočet byl plněn na 74,2 %.

Příjem státního rozpočtu **z tzv. energetických daní** za 3 čtvrtletí roku 2008 **představoval 1,7 mld. Kč**. Plnění rozpočtu dosáhlo za sledované období 40,2 %. Výsledky příjmů z energetických daní ukazují, že nastavení předpokladu výběru z těchto daní ve výši 4,3 mld. Kč bylo zřejmě příliš optimistické. Z šetření celních orgánů vyplývá, že tato

skutečnost je významně negativně ovlivněna předzásobením prodejců a spotřebitelů nezdaňovanými pevnými palivy v roce 2007.

Správní poplatky včetně odpovídající části tržeb za kolky, zahrnuté v příjmech státního rozpočtu, představovaly za 9 měsíců částku **2,9 mld. Kč** (stejně jako ke konci září v roce 2007) a naplnily tak celoroční předpoklad na 64,1 %. V údajích není zahrnut výnos ze správních poplatků vybraných územně samosprávnými celky; jimi vybrané správní poplatky jsou příjmem územních rozpočtů.

Příjmy ze **cla** náležející státnímu rozpočtu byly za devět měsíců vykázány ve výši cca **1,7 mld. Kč** (národní podíl ve výši 25 % z předepsaných celních příjmů, který náleží ČR po vstupu do EU), tj. 133,5 % rozpočtu.

Celkové vybrané clo (vč. části připadající rozpočtu EU) za 3/4 letošního roku činilo 6,0 mld. Kč a meziročně se zvýšilo o 0,5 mld. Kč.

Na **daních z majetkových a kapitálových převodů**, které zahrnují daň dědickou, darovací a daň z převodu nemovitostí, inkasoval státní rozpočet za tři čtvrtletí roku 2008 celkem **7,8 mld. Kč**, což představuje plnění rozpočtu na **89,0 %**, při meziročním růstu o 0,6 mld. Kč, tj. o 8,2 % (ve srovnatelném období loňského roku bylo inkaso plněno na 80,5 %). Nejvýznamnější položkou je **daň z převodu nemovitostí**, která představuje cca 95 % majetkových daní. Příjem z této daně za 3/4 roku 2008 představoval **7,5 mld. Kč**, tj. 88,8 % ročního rozpočtu, a meziroční růst o 0,8 mld. Kč, tj. o 12,4 %.

Celostátní daně

Rozpočtované celostátní inkaso daní na rok 2008 (bez DPPO placené obcemi a kraji a bez správních a ostatních poplatků placených obcím) ve výši **751,2 mld. Kč** je proti skutečnosti roku 2007 vyšší o **29,3 mld. Kč**, tj. o **4,1 %**. Objemově je nejvyšší růst rozpočtován u DPH - o 38,1 mld. Kč (o 16,1 %), naopak u daní z příjmů fyzických osob je rozpočtován pokles - o 16,6 mld. Kč, tj. (o 10,9 %). Od roku 2008 platí novela zákona o rozpočtovém určení daní, kterou se posílily podíly obcí z celostátního hrubého výnosu daní (z 20,59 % na 21,4 %) na úkor podílu státního rozpočtu.

Celostátní inkaso všech daní ke konci září dosáhlo výše 555,1 mld. Kč, což představuje **73,9 % rozpočtu a meziroční růst o 34,1 mld. Kč**, tj. o **6,6 %**. Ve stejném období roku 2007 dosáhlo celostátní inkaso daní 521,0 mld. Kč, tj. 74,5 % rozpočtu, a meziročně vzrostlo o 34,1 mld. Kč, tj. o 11,5 % (celoročně bylo pod úrovní rozpočtu o 22,5 mld. Kč). **Z této částky obdržel státní rozpočet 405,5 mld. Kč (73,0 %), obce 99,8 mld. Kč (18,0 %), kraje 37,9 mld. Kč (6,8 %) a SFDI 12,0 mld. Kč (2,2 %).**

Celostátní inkaso DPH dosáhlo **183,2 mld. Kč**, tj. 66,7 % rozpočtu, při meziročním růstu o 13,8 mld. Kč, tj. o 8,1 %. Z této částky náleží **státnímu rozpočtu 127,7 mld. Kč**, do **rozpočtů obcí** bylo převedeno **39,2 mld. Kč** a do **rozpočtů krajů 16,3 mld. Kč**.

Celostátní příjmy ze spotřebních daní dosáhly výše **98,1 mld. Kč**, tj. 68,9 % rozpočtu, a meziročně vzrostly o 3,1 mld. Kč, tj. o 3,3 %. Z toho na **státní rozpočet** připadlo **92,5 mld. Kč** a na **Státní fond dopravní infrastruktury 5,6 mld. Kč**.

Na **daních z příjmů právnických osob** bylo celkem vybráno **146,5 mld. Kč**, což představuje plnění rozpočtu na 86,9 %, při meziročním růstu o 20,9 mld. Kč, tj. o 16,6 %. Z toho **státní rozpočet** obdržel **103,0 mld. Kč**, **obcím** bylo převedeno **30,7 mld. Kč** a **krajům 12,8 mld. Kč**.

Celostátní daně z příjmů fyzických osob ve výši **103,9 mld. Kč** byly plněny na 76,7 %, při meziročním poklesu o 4,6 mld. Kč, tj. o 4,3 %. Z toho na **státní rozpočet** připadlo **68,9 mld. Kč**, do **rozpočtů obcí** bylo převedeno **26,2 mld. Kč** a **kraje** do svých rozpočtů získaly příjmy ve výši **8,8 mld. Kč**.

Přehled celostátních daní je uveden v tabulce č. 5 v tabulkové části informace.

2.2. Pojistné na sociální zabezpečení

Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení dosáhly výše **287,0 mld. Kč**, což představuje **74,2 % rozpočtu** (loni to bylo 75,6 %) a **meziroční růst o 18,6 mld. Kč**, tj. o 6,9 %. Rozpočet 2008 počítá s růstem o 5,4 % proti skutečnosti roku 2007. Na **důchodové pojištění** připadlo **236,4 mld. Kč**, tj. **73,6 % rozpočtu** (loni to bylo 75,1 %), při meziročním růstu o 15,3 mld. Kč, tj. o 6,9 %.

Příjmy z pojistného na důchodové pojištění za 9 měsíců roku 2008 **převyšují výdaje na důchody o 5,3 mld. Kč** (ve stejném období roku 2007 činil přebytek 5,5 mld. Kč).

2.3. Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery byly v roce 2008 rozpočtovány ve výši **98,2 mld. Kč**, tj. o 20,5 mld. Kč (o 26,5 %) více než předpokládal schválený státní rozpočet na rok 2007 (a o 27,1 mld. Kč méně než činila skutečnost roku 2007). **Meziroční růst byl způsoben především přijatými transfery**, jejichž rozpočet **vzrostl o 16,2 mld. Kč** (především kvůli zvýšení rozpočtu transferů přijatých od EU o 5,9 mld. Kč a investičních převodů z Národního fondu o 14,1 mld. K). Schválený rozpočet nedaňových příjmů vzrostl o 2,7 mld. Kč a kapitálových příjmů o 1,5 mld. Kč. Zákonem schválená výše nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů byla v průběhu 1. pololetí 2008 (rozpočet po změnách k 30.9.2008 není zatím k dispozici) **navýšena o 4 050 mil. Kč na 102,2 mld. Kč**

(vysvětleno v části A. bodu 1.2. této informace). Mimo to došlo k přesunům prostředků mezi jednotlivými položkami či mezi kapitolami. **Při následujícím hodnocení plnění jednotlivých ukazatelů nedaňových a ostatních příjmů je tak použito srovnání s rozpočtem po změnách k 30.6.2008.**

Nedaňové příjmy - rozpočet po změnách 16,6 mld. Kč - tvoří především příjmy jednotlivých kapitol z vlastní činnosti za služby, které poskytují veřejnosti (3,3 mld. Kč), příjmy z úroků a realizace finančního majetku (2,8 mld. Kč), příjmy ze splátek půjčených prostředků od podnikatelských subjektů (2,2 mld. Kč) a od veřejných rozpočtů územní úrovně (0,2 mld. Kč), přijaté sankční platby (1,4 mld. Kč), odvody přebytků organizací s přímým vztahem (1,2 mld. Kč), přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let (1,0 mld. Kč), dobrovolné pojistné (1,0 mld. Kč), splátky půjčených prostředků ze zahraničí (0,7 mld. Kč), soudní poplatky (0,7 mld. Kč), příjmy z pronájmu majetku (0,4 mld. Kč) a další.

Do kapitálových příjmů – rozpočet po změnách 2,3 mld. Kč - patří v tomto roce téměř výhradně příjmy z prodeje dlouhodobého majetku. Z toho 1,5 mld. Kč se týká příjmů z prodeje ostatních nemovitostí a jejich částí.

V rámci přijatých transferů – rozpočet po změnách 83,3 mld. Kč - jsou rozpočtovány téměř z 95 % prostředky plynoucí z rozpočtu Evropské unie (79,2 mld. Kč). Patří sem neinvestiční a investiční převody z Národního fondu (9,7 mld. Kč, resp. 44,5 mld. Kč) a transfery přijaté od EU (25,0 mld. Kč).

V 1.-3. čtvrtletí roku 2008 dosáhly nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery celkové výše 100,9 mld. Kč, tj. 98,7 % rozpočtu po změnách. Vysoké plnění je ovlivněno nerozpočtovanými příjmy v rámci přijatých transferů ve výši 46,4 mld. Kč (viz dále). Bez těchto prostředků by plnění nedaňových a ostatních příjmů činilo 53,3 %.

Největší část tvořily **přijaté transfery**. Ty dosáhly podle údajů pokladního plnění výše **79,0 mld. Kč** (99,6 % rozpočtu po změnách). Zde se v nejvyšší míře projevil **převody prostředků z fondů organizačních složek státu (zejména z rezervních fondů) do příjmů kapitol ve výši 41,5 mld. Kč** (nejsou rozpočtovány), tj. o 7,2 mld. Kč více než ve stejném období roku 2007. **Transfery přijaté od EU a převody z Národního fondu** dosáhly zatím **26,9 mld. Kč** (33,9 % rozpočtu po změnách) a jsou tak o 1,3 mld. Kč vyšší než za 3 čtvrtletí roku 2007. Dále došlo na základě **usnesení vlády č. 683/2008 k převodu 4,3 mld. Kč z rezervních fondů kapitol do příjmů kapitoly VPS** (a dále na posílení rozpočtu výdajů na důchody). Nad rámec rozpočtu došlo k **převodu 4,9 mld. Kč z fondu státních záruk do příjmů kapitoly VPS**, z nichž 1,1 mld. Kč souviselo s realizací státních záruk a 3,8 mld. Kč tvořil převod zůstatku fondu státních záruk do příjmů kapitoly VPS v souvislosti s jeho ukončením. Další 0,2 mld. Kč se stalo příjmem kapitoly OSFA jako transfer prostředků od Fondu národního majetku z výnosů privatizovaného majetku.

Z nedaňových příjmů za 1.-3. čtvrtletí roku 2008 činily podle údajů pokladního plnění státního rozpočtu dosáhly **21,3 mld. Kč**, tj. 128,3 % rozpočtu po změnách. Na překročení rozpočtu se podílely především **příjmy z úroků a realizace finančního majetku** (údaje pouze za kapitoly Státní dluh, VPS a OSFA) ve výši **6,9 mld. Kč**. V roce 2008 byly poprvé v kapitole Státní dluh rozpočtovány příjmy. Šlo o **výnosy finančního investování na účtu Řízení likvidity státní pokladny** a jejich výše ke konci září dosáhla **5,5 mld. Kč** (rozpočet ve výši 1,5 mld. Kč). V rámci kapitoly OSFA dosáhly příjmy z dividend 0,9 mld. Kč a 0,3 mld. Kč představovaly příjmy z finančního investování na jaderném účtu. Další nedaňové příjmy tvořily např. **přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předchozích let** (údaje pouze za kapitoly VPS a OSFA) ve výši **1,5 mld. Kč**, dále **příjmy z přebytku vzniklého z provozu zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání za minulý rok** (1,9 mld. Kč), **soudní poplatky** 0,7 mld. Kč, **dobrovolné pojistné** 0,6 mld. Kč, **splátky půjček ze zahraničí** 0,2 mld. Kč atd.

Podrobnější plnění nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých transferů za 1.-3. čtvrtletí bude známo až po zpracování finančních výkazů kapitol státního rozpočtu (tj. koncem měsíce října).

3. Výdaje státního rozpočtu

Výdaje státního rozpočtu na rok 2008 jsou stanoveny zákonem č. 360/2007 Sb. v celkové výši **1 107,3 mld. Kč**, z toho 76,4 mld. Kč představují výdaje kryté předpokládanými příjmy z rozpočtu Evropské unie a finančních mechanismů EHP. Proti schválenému rozpočtu roku 2007 jsou celkové výdaje vyšší o 6,4 % (tj. o 66,5 mld. Kč). **Běžné výdaje** jsou ve schváleném rozpočtu 2007 zahrnuty v objemu **978,9 mld. Kč** při předpokládaném meziročním růstu o 2,9 % (o 27,6 mld. Kč) a **kapitálové výdaje** v objemu téměř **128,4 mld. Kč** při meziročním plánovaném růstu o 43,6 %, tj. téměř o 39,0 mld. Kč. Ve srovnání se skutečností roku 2007 jsou celkové výdaje schváleného rozpočtu na rok 2008 vyšší o 1,4 % (o 15,0 mld. Kč), běžné výdaje o 0,2 % (o 2,2 mld. Kč) a kapitálové výdaje o 11,1 % (o 12,8 mld. Kč).

Z celkových rozpočtovaných výdajů 52,5 % (**581,4 mld. Kč**) představují tzv. **mandatorní výdaje**, které stát musí uhradit na základě platných zákonných předpisů nebo mezinárodních dohod a smluv, při předpokládaném meziročním růstu o 2,0 % (o 11,6 mld. Kč). Ke skutečnosti roku 2007, kdy se mandatorní výdaje na celkových výdajích podílely 50,8 %, se tyto výdaje v roce 2008 mají zvýšit o 4,9 % (o 27,0 mld. Kč). V rámci stabilizace veřejných rozpočtů mají důležitou úlohu od 1.1.2008 přijatá opatření v sociálních mandatorních výdajích, která brzdí dynamiku jejich růstu a přináší efekt ve státní podpoře v oblasti sociálního zabezpečení. **Mandatorní sociální výdaje** jsou ve státním rozpočtu zahrnuty ve výši **475,8 mld. Kč** s předpokladem meziročního růstu o 1,4 % (o 6,6 mld. Kč) proti srovnatelným výdajům státního rozpočtu roku 2007, proti skutečnosti roku 2007 o 2,1 % (o 9,8 mld. Kč). Ostatní tzv. **quasi mandatorní výdaje**, které představují zejména finanční prostředky nutné k zabezpečení chodu a obrany státu, jsou rozpočtovány ve výši **218,3 mld. Kč**, vč. mezd organizačních složek státu a příspěvkových organizací. Další prostředky nutné pro zabezpečení provozu a plnění úkolů jednotlivých kapitol státního rozpočtu - **neinvestiční nákupy a související výdaje** - jsou ve schváleném rozpočtu zahrnuty ve výši **73,8 mld. Kč**. **Transfery veřejným rozpočtům územní úrovně** (bez sociálních transferů obcím) jsou rozpočtem stanoveny ve výši **117,8 mld. Kč**, **transfery státním fondům** ve výši **81,9 mld. Kč**, atd.

K 30. červnu 2008 byl schválený **státní rozpočet výdajů navýšen o 4,6 mld. Kč**. Z toho výdaje v objemu **4,0 mld. Kč nezvyšují schodek státního rozpočtu**, neboť se jedná o současné navýšení jeho příjmů. Podle usnesení vlády č. 364/2008 byly prostřednictvím kapitoly Všeobecná pokladní správa do příjmů kapitoly Ministerstvo práce a sociálních věcí převedeny prostředky rezervního fondu (746 mil. Kč) na posílení výdajů na programy spolufinancované z prostředků Evropské unie, podle usnesení vlády č. 238/2008 byly zapojeny prostředky rezervního fondu kapitoly Ministerstvo zemědělství (180 mil. Kč) na podporu agropotravinářské komplexu (80 mil. Kč), na dotace Státnímu zemědělskému

intervenčnímu fondu na marketingovou podporu (80 mil. Kč) a na podporu vodního hospodářství (20 mil. Kč). Dále na základě zmocnění ministra financí daného § 24 odst. 4 zákona č. 218/2000 Sb. (rozpočtová pravidla), v platném znění, došlo k navýšení výdajů o 3,1 mld. Kč na společné programy EU a ČR, které jsou kryty příjmy z rozpočtu Evropské unie a které jsou o tuto částku vyšší než stanoví rozpočet. Výdaje, které **zvyšují plánovaný schodek státního rozpočtu o 538,5 mil. Kč na 71,3 mld. Kč**, jsou určeny podle § 2, odst. 2 zákona č. 360/2007 Sb. na zvýšení ukazatelů Transfery na programy vyvolané zánikem věcných břemen na restituovaném majetku (23,5 mil. Kč) a Transfery na odstranění povodňových škod vzniklých v roce 2006 a na nová protipovodňová opatření (515,0 mil. Kč).

Pokladní plnění výdajů státního rozpočtu za 1. až 3. čtvrtletí 2008, vč. porovnání se stejným obdobím předchozího roku, ukazuje následující tabulka:

VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU	v mld. Kč						
	2007	2008			Index skutečnost 2008/2007	Rozdíl skutečnost 2008-2007	
	Skutečnost leden-září	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách*)	Skutečnost leden-září			% plnění SR za leden-září
1	3	4	5	5:4	5:1	5-1	
VÝDAJE celkem	712,21	1 107,31	1 111,90	783,98	70,5	110,1	71,77
běžné výdaje	657,36	978,94	990,99	707,04	71,3	107,6	49,68
z toho:							
- platy a ostatní platby za provedenou práci							
a pojistné	61,35	98,49	99,14	61,44	62,0	100,1	0,09
- neinv. trans. fondům soc. a zdrav. pojištění	35,68	47,75	47,75	35,45	74,2	99,4	-0,23
- neinvestiční transfery státním fondům	9,25	36,99	42,43	15,99	37,7	172,9	6,74
- neinv. transfery veř. rozpočtům územní úrovně	87,94	123,86	120,73	105,62	87,5	120,1	17,68
- neinv. transfery příspěvkovým a pod. org.	28,42	46,54	53,31	33,30	62,5	117,2	4,88
- sociální dávky	288,18	393,97	393,65	298,01	75,7	103,4	9,83
z toho:							
důchody	215,63	305,60	305,38	231,07	75,7	107,2	15,44
podpory v nezaměstnanosti	5,44	7,00	7,00	5,29	75,6	97,2	-0,15
ostatní dávky	30,70	35,67	35,67	29,67	83,2	96,6	-1,03
z toho: dávky nemocenského pojištění	26,13	29,02	29,02	24,12	83,1	92,3	-2,01
dávky státní sociální podpory	36,41	45,70	45,60	31,98	70,1	87,8	-4,43
- aktivní politika zaměstnanosti	3,84	6,94	9,20	4,54	49,4	118,2	0,70
- prostředky na insolventnost	0,14	0,20	0,20	0,10	50,0	71,4	-0,04
- odvody a příspěvky do rozpočtu EU	18,79	30,19	30,19	19,94	66,0	106,1	1,15
- kapitola Státní dluh	25,08	45,46	45,45	29,95	65,9	119,4	4,87
- kapitola OSFA	0,04	19,15	12,42	0,08	0,6	200,0	0,04
kapitálové výdaje	54,85	128,37	120,91	76,95	63,6	140,3	22,10
z toho:							
- investiční nákupy a související výdaje	12,69	21,68	22,74	10,09	44,4	79,5	-2,60
- investiční transfery podnikatelským subjektům	3,52	6,18	19,32	15,49	80,2	440,1	11,97
- investiční transfery státním fondům	13,96	45,90	28,15	24,06	85,5	172,3	10,10
- investiční transfery příspěvkovým organizacím	2,24	17,60	18,16	2,10	11,6	93,8	-0,14

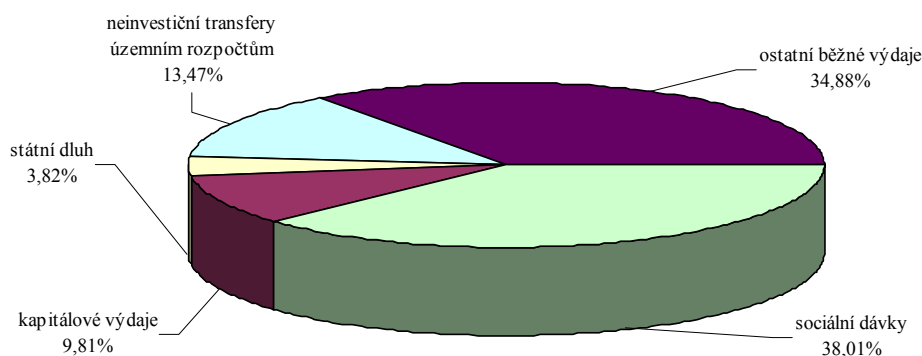
*) schválený rozpočet upravený o rozpočtová opatření k 30.6.2008

Pokladní plnění výdajů státního rozpočtu za 1. až 3. čtvrtletí 2008 dosáhlo celkem 784,0 mld. Kč, tj. 70,5 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 10,1 % (o 71,8 mld. Kč). Skutečné čerpání tak bylo o 49,9 mld. Kč pod úroveň 9-ti měsíční alikvoty upraveného státního rozpočtu. Ve stejném období roku 2007 byly výdaje čerpány na 68,4 % rozpočtu při meziročním růstu o 6,0 % (o 40,2 mld. Kč), tj. o 68,5 mld. Kč méně proti příslušné

rozpočtové alikvotě. Ve srovnání s předchozími lety bylo dosaženo vyššího čerpání státního rozpočtu jak u běžných výdajů (71,3 % rozpočtu, tj. o 2,2 procentního bodu více než ve stejném období roku 2007), tak u výdajů kapitálových (63,6 % rozpočtu, tj. o 2,4 procentního bodu více). Meziroční růst běžných výdajů ovlivnily zejména neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně o 17,7 mld. Kč (výdaje na přímé náklady na regionální školství poukázané v září a určené pro 4. čtvrtletí 2008 ve výši 18,0 mld. Kč; v roce 2007 byly prostředky převedeny až v říjnu), dávky důchodového pojištění vzrostly o 15,4 mld. Kč, neinvestiční transfery státním fondům o 6,7 mld. Kč a příspěvkovým apod. organizacím o 4,9 mld. Kč, výdaje kapitoly Státní dluh se meziročně zvýšily rovněž o 4,9 mld. Kč atd. Vyšší kapitálové výdaje (meziroční růst o 22,1 mld. Kč) byly ovlivněny zejména investičními transfery Státnímu fondu dopravní infrastruktury ve výši 24,1 mld. Kč (o 10,4 mld. Kč více než za stejné období roku 2007) a investičními transfery podnikatelským subjektům (téměř o 12,0 mld. Kč více).

Strukturu výdajů státního rozpočtu za 1. až 3. čtvrtletí 2008 ukazuje následující graf:

Běžné výdaje v celkové výši **707,0 mld. Kč** byly plněny na 71,3 % upraveného rozpočtu a meziročně se zvýšily o 7,6 % (o 49,7 mld. Kč).

Významná část výdajů **355,9 mld. Kč** (45,4 % celkových výdajů, resp. 50,3 % běžných výdajů) směřovala **do sociální oblasti**¹⁾. V rámci zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci

¹⁾ sociální dávky, sociální transfery územním rozpočtům, výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele, státní příspěvek na penzijní připojištění, platba státu do systému veřejného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel

veřejných rozpočtů, byla s účinností od 1.1.2008 přijata řada legislativních změn²⁾, které mají vliv na výši i strukturu těchto výdajů.

Sociální dávky³⁾ dosáhly celkem **298,0 mld. Kč**, tj. 42,1 % běžných výdajů, a byly plněny na 75,7 % upraveného rozpočtu při meziročním růstu o 3,4 % (o 9,8 mld. Kč). Ve státním rozpočtu 2008 jsou zahrnuty ve výši 394,0 mld. Kč s předpokládaným meziročním růstem o 1,6 % (o 6,3 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2007 a o 2,0 % (o 7,6 mld. Kč) proti skutečnosti 2007.

Největší objem sociálních dávek (77,5 %) představovaly výdaje na **dávky důchodového pojištění**, které byly čerpány ve výši **231,1 mld. Kč**, tj. 75,7 % rozpočtu po změnách k 30.6.2008. Proti stejnému období roku 2007 byly vyšší o 7,2 % (o 15,4 mld. Kč). Schválený rozpočet 2008 počítá s meziročním růstem o 6,3 % (o 18,2 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu roku 2007 a o 5,4 % (o 15,7 mld. Kč) proti skutečnosti roku 2007. Na výši vyplacených důchodů v prvních třech čtvrtletí roku 2008 měla vliv jejich **valorizace k 1.1.2008** stanovená nařízením vlády č. 256/2007 Sb.⁴⁾, růst počtu důchodců i nově přiznaných důchodů. Na základě zákona č. 178/2008 Sb., který nabyt účinnosti koncem května 2008 a který umožňuje vládě nařízením zvýšit důchody v mimořádném termínu již při růstu cen alespoň o 5 % místo dříve stanovených alespoň o 10 %, se **od splátky důchodu splatné v srpnu 2008 nařízením vlády č. 211/2008 Sb.**⁵⁾ **důchody zvýšily o 470,- Kč**. Tato mimořádná valorizace předpokládá zvýšení výdajů na důchody v roce 2008 cca o 6,7 mld. Kč, které jsou ve státním rozpočtu zajištěny usnesením vlády č. 683/2008 a následnými rozpočtovými opatřeními, především převodem z rezervních fondů vybraných kapitol do příjmů státního rozpočtu.

Na **ostatní dávky**⁶⁾ v sociální oblasti bylo vynaloženo celkem **29,7 mld. Kč**, tj. 83,2 % rozpočtu a o 3,4 % (o 1,0 mld. Kč) méně než za stejné období roku 2007. Z toho **dávky nemocenského pojištění** představovaly **24,1 mld. Kč** (83,1 % rozpočtu) s meziročním

---

²⁾ např. změna zákona č. 117/1995, o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů; zákona č. 187/2006, o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů; zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů; zákona č. 262/2006, zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů; zákona č. 592/1992, o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění; atd.

³⁾ důchody, ostatní dávky vč. dávek nemocenského pojištění, výdaje na dávky státní sociální podpory a podpory v nezaměstnanosti (bez sociálních transferů územním rozpočtům)

⁴⁾ u všech druhů důchodů přiznaných před 1. lednem 2008 se zvyšuje základní výměra o 130,- Kč na 1 700,- Kč měsíčně a procentní výměra o 3,0 % procentní výměry, která náleží ke dni, od něhož se procentní výměra zvyšuje

⁵⁾ u důchodů starobních, plných a částečných invalidních důchodů, vdovských, vdoveckých a sirotčích přiznaných před 1. srpnem 2008 se od splátky splatné po 31. červenci 2008 zvyšuje základní výměra důchodu o 470,- Kč na 2 170,- Kč měsíčně

⁶⁾ dávky nemocenského pojištění (nemocenské, podpora při ošetřování člena rodiny, peněžité pomoci v mateřství, vyrovnávací příspěvek v mateřství a těhotenství), výdaje na zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil při skončení služebního poměru, dávky pomoci v hmotné nouzi poskytované Ministerstvem obrany, příspěvek na péči poskytovaný do zahraničí a další drobné dávky

snížením o 7,7 % (o 2,0 mld. Kč), když rozpočet počítá s meziročním poklesem o 11,2 % proti rozpočtu roku 2007 a o 16,8 % proti celoroční skutečnosti 2007. U těchto dávek došlo od 1. ledna 2008 také k řadě úprav např. úprava parametrů a způsobu vyplácení těchto dávek - zavedení karenční doby pro první 3 dny dočasné pracovní neschopnosti, tj. doby, kdy se nevyplácí dávka „nemocenské“ nebo plat; stanovení ochranné lhůty na 7 dní (dříve 42 dní), sjednocení dávky „peněžitá pomoc v mateřství“ na 28 týdnů pro vdané a osamělé matky (ženám, která porodí víceročata zůstává nárok na tuto dávku 37 týdnů, nezaměstnané ženy nárok nemají), atd. V souvislosti s rozhodnutím Ústavního soudu, který zrušil 3-denní karenční dobu, činila v červenci a v srpnu 2008 sazba nemocenského za 1. až 3. kalendářní den dočasné pracovní neschopnosti 60 % denního vyměřovacího základu. Na základě zákona č. 54/1956 Sb., o nemocenském pojištění zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 32/1957 Sb., o nemocenské péči v ozbrojených silách, ve znění pozdějších předpisů je od 1. září 2008 nemocenské poskytováno za první tři dny dočasné pracovní neschopnosti ve výši 25 % denního vyměřovacího základu.

Dávky státní sociální podpory⁷⁾ byly čerpány v celkové výši **32,0 mld. Kč** (70,1 % upraveného rozpočtu) při meziročním poklesu o 12,2 % (o 4,4 mld. Kč). Ve schváleném rozpočtu jsou zahrnuty ve výši 45,7 mld. Kč, tj. 84,0 % schváleného rozpočtu roku 2007 (o 8,7 mld. Kč méně). Proti skutečnosti 2007 jsou plánované výdaje nižší o 6,0 % (o 2,9 mld. Kč). Právě u těchto dávek ve stanovení i plnění rozpočtu mají značný vliv úsporná opatření přijatá od 1. ledna 2008 v zákonu o stabilizaci veřejných rozpočtů⁸⁾.

Podpory v nezaměstnanosti byly vyplaceny v částce **5,3 mld. Kč**, tj. 75,6 % rozpočtu, při meziročním poklesu o 2,8 % (o 147 mil. Kč). Státní rozpočet předpokládá meziroční snížení výdajů o 3,1 % proti rozpočtu 2007 a mírné navýšení proti skutečnosti 2007 (o 0,2 %). U těchto dávek došlo od 1.1.2008 ke zpřísnění nároku na jejich poskytování: je postihována

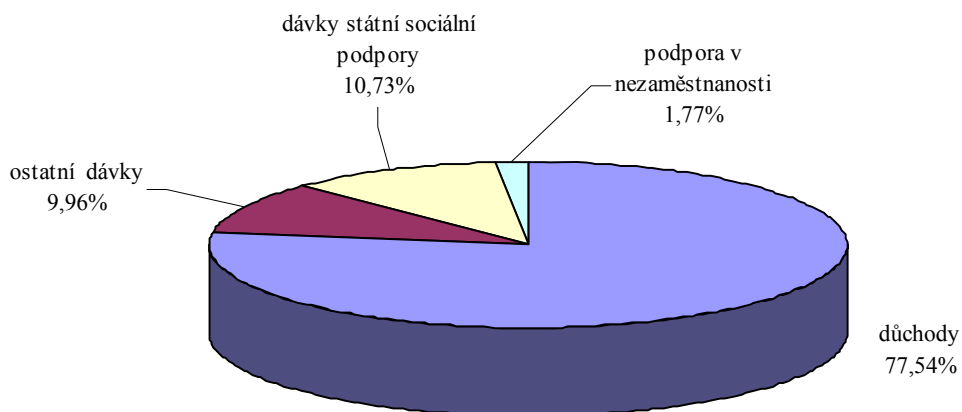
---

⁷⁾ přídavek na dítě, sociální příplatek, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, dávky péčovské péče, porodné, pohřebné

⁸⁾ např. řada dávek státní sociální podpory byla nově stanovena v absolutních částkách bez přímé vazby na životní minimum; byly zrušeny automatické valorizace dávek státní sociální podpory (povinnost vlády valorizovat životní a existenční minimum a související dávky při splnění valorizační podmínky je změněna na možnost); přídavek na dítě je vyplácen v pevné výši odstupňované podle věku dítěte (nárok na tuto dávku mají rodiny s příjmem do 2,4 násobku životního minima, dříve až do 4,0 násobku); nárok na sociální příplatek má rodič, který se stará alespoň o jedno nezaopatřené dítě, pokud rozhodný příjem rodiny nepřesahuje 2,0 násobek životního minima (dříve 2,2 násobek); nový systém umožňuje tři varianty čerpání rodičovského příspěvku: 2-letý (11 400,- Kč/ měsíc, celkový objem 273 600,- Kč), 3-letý (7 600,- Kč/měsíc, celkový objem 273 600,- Kč) a 4-letý (7 600,- Kč/ měsíc do 21. měsíce věku dítěte, pak 3 800,- Kč, celkový objem 262 200,- Kč), u zdravotně postiženého dítěte se za daných podmínek vyplácí základní výměra 7 600,-/měsíc do 7 let dítěte (v roce 2007 rodičovský příspěvek činil 7 582,-/měsíc do 4 let věku dítěte, příp. do 7 let zdravotně postiženého dítěte); příspěvek na převzetí dítěte do péčovské péče je stanoven v pevné částce a je zde odstraněn automatický valorizační mechanismus; porodné je vypláceno v pevné výši 13 000,- na každé narozené dítě (v roce 2007 tato dávka závisela na počtu najednou narozených dětí, např. na jedno narozené dítě činila 11,1 násobek životního minima, tj. (17 760,- Kč, atd.); zužuje se okruh příjemců dávky pohřebné (5 000,- Kč) na osoby, které vypravily pohřeb nezaopatřenému dítěti, a rodiče nezaopatřeného dítěte s tím, že zemřelá osoba měla vždy v době úmrtí trvalý pobyt na území ČR; zrušeny byly dávky příspěvek na školní pomůcky (1 000,- Kč) a příspěvek na zvýšené životní náklady (na ortopedické, kompenzační nebo jiné pomůcky)

nelegální práce vyřazením z evidence na úřadu práce na ½ roku, nárok na podporu zaniká uchazečům, s nimiž zaměstnavatel ukončil pracovní poměr pro zvláště hrubé porušení pracovní povinnosti, atd. Výše výdajů na podpory v nezaměstnanosti závisí na celkové míře nezaměstnanosti a na jejím vývoji. Míra registrované nezaměstnanosti k 30.9.2008 vypočtená z dosažitelných uchazečů o zaměstnání činila 5,3 % (ke stejnému datu roku 2007 to bylo 6,2 %, roku 2006 7,8 %, roku 2005 8,8 %, roku 2004 9,1 %); počet evidovaných nezaměstnaných dosáhl 314,6 tis. osob (v roce 2007 365,0 tis. osob, v roce 2006 454,2 tis. osob, v roce 2005 503,4 tis. osob, v roce 2004 530,2 tis. Osob.

Podíl jednotlivých sociálních dávek na celkových sociálních dávkách ukazuje následující graf:

Výdaje státu na **aktivní politiku zaměstnanosti**⁹⁾ činily **4,5 mld. Kč**, tj. 49,4 % upraveného rozpočtu a proti stejnému období roku 2007 o 18,2 % (o 701,3 mil. Kč) více. Rozpočet (vč. prostředků z rozpočtu EU) předpokládá nárůst výdajů o 13,0 % (téměř o 1,6 mld. Kč) proti rozpočtu roku 2007 a pokles o 10,4 % (o 808,3 mil. Kč) proti celoroční skutečnosti 2007.

Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele poskytované podle zákona č. 118/2000 Sb. dosáhly **101,6 mil. Kč**, tj. cca 50,0 % rozpočtu, při meziročním poklesu o 28,6 % (o 34,2 mil. Kč).

⁹⁾ výdaje na rekvalifikaci, veřejně prospěšné práce, účelná pracovní místa, zaměstnanost občanů se změněnou pracovní schopností a ostatní výdaje APZ (např. investiční pobídky, cílené regionální programy, společné programy EU a ČR)

Výdaje na **platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné** byly ke konci září 2008 čerpány ve výši **61,4 mld. Kč**, tj. na 62,0 % upraveného rozpočtu, při meziročním růstu o 0,1 mld. Kč, tj. o 0,2 % (upravený rozpočet roku 2008 ke skutečnosti roku 2007 předpokládá růst o 4,3 %; pro informaci zde uvádíme, že skutečný meziroční nárůst spotřebitelských cen ke konci června 2008 dosáhl 6,7 %). Nízké plnění celoročního rozpočtu souvisí s posunem zúčtování platů (lednové platy jsou zúčtovány v únoru atd., k vyrovnání dochází až v prosinci).

Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím byly poskytnuty v objemu **33,3 mld. Kč**, tj. 62,5 % upraveného státního rozpočtu (o 4,0 procentního bodu více než ve stejném období roku 2007). Meziročně se tyto výdaje zvýšily o 17,2 % (o 4,9 mld. Kč). Schválený rozpočet počítá s meziročním poklesem o 7,2 % (o 3,6 mld. Kč) proti rozpočtu roku 2007 a o 0,3 % (o 129 tis. Kč) proti skutečnosti 2007. V průběhu 1. pololetí 2008 byl však státní rozpočet navýšen o 6,8 mld. Kč, z toho 4,8 mld. Kč představovaly prostředky určené poskytovatelům sociálních služeb.

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně byly čerpány v celkovém objemu **51,5 mld. Kč**, z toho na **transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění** představující platby státu na zdravotní pojištění za vybrané skupiny obyvatel připadlo **35,4 mld. Kč** (74,3 % rozpočtu) při meziročním poklesu o 0,6 % (o 238,0 mil. Kč). Ve schváleném státním rozpočtu je předpokládán meziroční růst 1,1 % (535 mil. Kč), proti skutečnosti 2007 by se výdaje měly zvýšit o 0,6 % (o 270 mil. Kč). V roce 2008 je platba státu za dotčenou osobu a měsíc stanovena na 677,- Kč¹⁰⁾ a v porovnání s rokem 2007 dochází k jejímu snížení o 3,- Kč (od 1.1.2008 zrušeno navýšení vyměřovacího základu přepočítacím koeficientem). **Neinvestiční transfery státním fondům** jsou v roce 2008 ve státním rozpočtu zahrnuty v částce 37,0 mld. Kč pro Státní zemědělský intervenční fond při předpokládaném meziročním rozpočtovém růstu o 9,7 % (o 3,3 mld. Kč); proti skutečnosti se mají zvýšit o 34,3 % (o 9,5 mld. Kč). K 30.6.2008 byl státní rozpočet navýšen o 5,4 mld. Kč, a to z 99,5 % na neinvestiční transfery Státnímu fondu dopravní infrastruktury. Čerpáno bylo celkem **15,0 mld. Kč**, tj. 37,7 % upraveného rozpočtu (o 10,2 procentního bodu více než ve stejném období roku 2007), meziročně se tyto výdaje zvýšily o 72,8 % (o 6,7 mld. Kč).

V rámci běžných výdajů státního rozpočtu značný objem čerpání vykázaly **neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně 105,6 mld. Kč**, tj. 87,5 % upraveného rozpočtu, při meziročním zvýšení o 20,1 % (o 17,7 mld. Kč). Schválený rozpočet předpokládá meziroční nárůst o 2,6 % (o 3,2 mld. Kč) proti schválenému rozpočtu 2007 a o 2,8 %

---

¹⁰⁾ vyměřovací základ pro platbu státu do systému veřejného zdravotního pojištění je dán pro kalendářní rok ve výši 25 % průměrné měsíční mzdy stanovené nařízením vlády jako všeobecný vyměřovací základ pro účely výpočtu důchodů v systému důchodovém pojištění (pro rok 2008 podle nařízení vlády č. 257/2007 Sb. 20 050,- Kč)

(o 3,4 mld. Kč) proti skutečnosti 2007. Vyšší čerpání rozpočtu ovlivnily převody prostředků z kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na přímé náklady škol zřizovaných obcemi a kraji v částce 75,0 mld. Kč, když byla na rozdíl od předchozího roku vyplacena záloha na 4. čtvrtletí ve výši 18,0 mld. Kč již v září. Obcím bylo kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí poskytnuto na dávky v hmotné nouzi a dávky zdravotně postiženým 4,6 mld. Kč a na příspěvek na péči podle zákona o sociálních službách 14,0 mld. Kč. Státní rozpočet těchto sociálních dávek na rok 2008 byl vzhledem k jejich zavedení v roce 2007 stanoven podle zpřesnění nároků během roku 2007, proto se jich úsporná opatření dotýkají pouze okrajově.

Na **realizaci státních záruk** vč. úhrady závazků státní organizaci Správa železniční dopravní cesty podle zákona č. 77/2002 Sb. bylo použito **1,8 mld. Kč** a **4,3 mld. Kč** připadlo na splátky jistin a úroků **na realizaci státních záruk za úvěry přijaté ČMZR** na financování infrastruktury. Celkem bylo čerpáno 72,1 % rozpočtu po změnách při meziročním poklesu o 38,9 % (o 2,3 mld. Kč). K 3. březnu 2008 byl zrušen Fond státních záruk a následně byl rozpočtovým opatřením snížen převod prostředků do tohoto fondu z kapitoly Všeobecná pokladní správa v plné rozpočtované výši a současně byly zvýšeny rozpočtové položky Realizace státních záruk, Úhrada závazků s.o. Správa železniční dopravní cesty a Realizace státních záruk za úvěry ČMZR úhrnem ve stejné výši (8,5 mld. Kč). Zůstatek tohoto fondu z roku 2007 v částce 3,8 mld. Kč byl převeden na příjmový účet kapitoly Všeobecná pokladní správa.

Státní podpora stavebního spoření poskytovaná podle zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů, byla v období leden-září 2008 vyplacena ve výši **13,5 mld. Kč**, tj. na 89,8 % rozpočtu (platby za předchozí rok jsou prováděny převážně v průběhu 2. čtvrtletí sledovaného roku). Meziroční snížení výdajů o 5,8 % (o 826,9 mil. Kč) souviselo především s poklesem celkového počtu smluv o stavebním spoření ve fázi spoření, a to zejména smluv uzavřených podle právní úpravy platné do 31.12.2003 s maximální státní podporou 4 500,- Kč.

Státní příspěvek na důchodové připojištění činil **3,7 mld. Kč**, tj. 72,6 % rozpočtu, při meziročním růstu o 10,6 % (o 354,9 mil. Kč). Státní rozpočet počítá s růstem těchto výdajů o 13,3 % (o 600 mil. Kč) proti rozpočtu roku 2007, proti skutečnosti roku 2007 pak o 12,7 % (o 573,1 mil. Kč).

Na **odvody vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie** je ve státním rozpočtu na rok 2008 vyčleněno 29,9 mld. Kč¹¹⁾; ke konci 3. čtvrtletí byly **odvedeny prostředky** ve výši **19,6 mld. Kč**, tj. 65,7 % rozpočtu při meziročním růstu o 4,4 %

---

¹¹⁾ stanoveno na základě údajů o vlastních zdrojích ES za ČR v předběžném rozpočtu EU na rok 2008, který předložila Evropská komise (PDB 2008) s tím, že u členských států, které nejsou členy HMU, byl stanoven devizový kurs k 2.5.2007 (pro ČR 28,127 Kč/Eur)

(o 822,6 mil. Kč). Kromě výše uvedených odvodů byla na počátku roku 2008 uhrazena roční **splátka do Výzkumného fondu pro uhlí a ocel** v částce **320,1 mil. Kč**. Státní rozpočet 2008 počítá s téměř stejnou celkovou výší odvodů a příspěvků do rozpočtu EU jako rozpočet v roce 2007, proti celoroční skutečnosti 2007 jsou rozpočtované výdaje na rok 2008 vyšší o 10,3 % (o 2,8 mld. Kč).

V kapitole **Státní dluh** bylo ke konci září 2008 vynaloženo **29,9 mld. Kč**, tj. 65,9 % rozpočtu, při meziročním růstu o 19,4 % (téměř o 4,9 mld. Kč). Čerpání finančních prostředků v průběhu roku souvisí s úrokovými platbami v návaznosti na platební kalendář střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů.

Státní rozpočet na rok 2008 stanovil rozsah **kapitálových výdajů** ve výši **128,4 mld. Kč**, což představuje proti schválenému rozpočtu roku 2007 o 43,6 % více, proti skutečnosti dosažené v roce 2007 pak o 11,2 % více (kromě zvýšení uvedeného v následujícím odstavci též vliv zapojení rezervních fondů).

Meziroční nárůst rozpočtovaných kapitálových výdajů ovlivnilo především Ministerstvo dopravy, u něhož došlo k výraznému zvýšení transferů pro Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI) na pokrytí deficitu a na financování akcí zařazených do Operačního programu Doprava. Investiční transfery SFDI určené na vyrovnání deficitu SFDI by měly letos dosáhnout 20,2 mld. Kč (proti 4,4 mld. Kč v roce 2007) a investiční transfery SFDI z prostředků EU na společné programy EU a ČR 25,7 mld. Kč (v roce 2007 nebyly rozpočtovány), což souvisí s novým nastavením implementačních toků Operačního programu Doprava. Významně rostou investiční výdaje též u kapitoly Operace státních finančních aktiv, a to v souvislosti s projektem Rámcového úvěru ke spolufinancování Operačního programu Doprava, který je rozpočtován v této kapitole v rámci transferů financovaných z úvěrů od EIB, a rovněž u Ministerstva pro místní rozvoj - především v rámci výdajů na Regionální operační programy programovacího období 2007–2013. Na druhé straně k poklesu rozpočtovaných kapitálových výdajů došlo především u Ministerstva životního prostředí (vliv pozdějšího schvalování programů spolufinancovaných z prostředků EU), u Ministerstva obrany a u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy.

Značná část kapitálových výdajů souvisí s **financováním programů** reprodukce a provozování majetku, na které je rozpočtem určeno celkem **66,8 mld. Kč** (včetně běžných výdajů souvisejících s programy). Proti schválenému rozpočtu na rok 2007 jsou o 19,5 mld. Kč, tj. o 22,6 % nižší. Do výdajů roku 2008 je zahrnuta i část transferů poskytnutých na financování programů z fondů EU v celkové výši 11,5 mld. Kč, proti roku 2007 o 16,8 mld. Kč (o 59,4 %) nižší. Pokles je dán tím, že část prostředků fondů EU není zahrnuta v programovém financování a také novelou rozpočtových pravidel, která umožňuje ministři financí navýšit příjmy a výdaje státního rozpočtu v průběhu roku z titulu EU.

Z hlediska sektorů alokace jsou výdaje státního rozpočtu na programy směřovány především ve prospěch organizací vládního sektoru, tj. subjektů zřízených (založených) ústředním orgánem státní správy (43,2 mld. Kč, tj. 64,7 % všech výdajů na programy), v menším rozsahu pak veřejnému sektoru – krajům (4,4 mld. Kč), obcím (3,9 mld. Kč) a vysokým školám (3,1 mld. Kč). Další prostředky jsou určeny neveřejnému sektoru – jiným než bankovním a finančním institucím (celkem 1,8 mld. Kč) a jiným rozpočtem předběžně nekonkretizovaným sektorům (9,8 mld. Kč).

Z věcného hlediska vychází rozpočet ze schválených dokumentací programů reprodukce majetku zabezpečujících dlouhodobě stanovené cíle rozvoje a obnovy materiálně technické základny činnosti státní správy a podporu reprodukce majetku nevládního sektoru. Rozpočet obsahuje jak nově schválené dokumentace programů, tak i dokumentace programů připravovaných, u kterých se předpokládá zahájení financování v rámci programů v průběhu roku 2008. V minimálním počtu případů rozpočet obsahuje i účast na financování některých dříve zahájených programů, které budou v převážné míře ukončeny v roce 2008.

Věcné, časové a finanční parametry akcí (projektů) zabezpečujících cíle programů sleduje Ministerstvo financí v Informačním systému financování programů (ISPROFIN). V souvislosti s usnesením vlády č. 629 ze dne 11. července 2007 došlo k přerozdělení prostředků rezervních fondů organizačních složek státu. Tato skutečnost, spolu s nově zahájenými akcemi spadajícími do individuálně posuzovaných výdajů a omezeným možnostem v oblasti navyšování výdajů na reprodukci majetku ve střednědobém výhledu, vedla u některých resortů k potížím při zabezpečení již zahájených akcí (projektů), přičemž prostor pro nově zahajované akce je minimální.

V roce 2008 se očekává pokračování změny přístupu resortů k reprodukci majetku ve státním vlastnictví, a to směrem k její neinvestiční části, tj. od pořizování nového majetku ke kvalitnější péči o jeho stav.

Z uvedené celkové rozpočtované částky 66,8 mld. Kč, určené na financování programů, připadá na rozvoj a obnovu materiálně technické základny (MTZ) armády 13,1 mld. Kč, na podporu regionálního rozvoje 5,1 mld. Kč, na podporu rozvoje a obnovy zdravotnických zařízení 3,9 mld. Kč, na rozvoj a obnovu MTZ vysokých škol 3,0 mld. Kč, na rozvoj a obnovu MTZ Policie ČR 2,7 mld. Kč, na podporu konkurenceschopnosti průmyslu a podnikání 2,1 mld. Kč, na rozvoj a obnovu MTZ regionálních složek justice 1,5 mld. Kč, na rozvoj a obnovu MTZ hasičských záchranných sborů 1,4 mld. Kč, na podporu opatření v ochraně životního prostředí 1,4 mld. Kč, na podporu rozvoje a obnovy zařízení sociální péče 0,8 mld. Kč, na podporu výstavby a obnovy vodovodů, kanalizací a ČOV 0,4 mld. Kč, na podporu výstavby bytů 0,3 mld. Kč atd.

V rozpočtovaných kapitálových výdajích na rok 2008 mají značný podíl transfery z kapitoly Operace státních finančních aktiv (OSFA) do jiných rozpočtových kapitol na

programy vedené v ISPROFIN. Jsou zde zahrnuty **výdaje související s projekty financovanými z úvěrů** přijatých na základě příslušných zákonů **od Evropské investiční banky, a to ve výši 16,3 mld. Kč**. Prostředky z přijatých úvěrů spravují tito finanční manažeři:

- Státní fond dopravní infrastruktury (SFDI), který spravuje prostředky z přijatého úvěru určeného na spolufinancování projektů v rámci Operačního programu Doprava (10,59 mld. Kč),
- Českomoravská záruční a rozvojová banka, a.s. (ČMZRB) - spravuje prostředky určené na výstavbu silničního okruhu Prahy (celkem 3 mld. Kč) a na rozvoj MTZ Masarykovy univerzity v Brně (téměř 752 mil. Kč),
- Ministerstvo financí – referát finančního manažera v odboru 19 - spravuje prostředky z úvěru na financování protipovodňových opatření (1,176 mld. Kč),
- ČSOB, a.s. - spravuje prostředky z přijatého úvěru určeného na výstavbu a obnovu infrastruktury vodovodů a kanalizací (750 mil. Kč).

Čerpání kapitálových výdajů v prvních třech čtvrtletích roku 2008 ve výši **76,9 mld. Kč** představovalo 63,6 % upraveného rozpočtu (v roce 2007 to bylo 61,2 %) a bylo o 13,8 mld. Kč pod třemi čtvrtinami rozpočtované hodnoty. Meziročně se kapitálové výdaje zvýšily o 22,1 mld. Kč, tj. o 40,3 %. Vysoký meziroční růst ovlivnily především vyšší transfery Státnímu fondu dopravní infrastruktury. Podrobnější plnění kapitálových výdajů za 1. až 3. čtvrtletí 2008 bude známo po zpracování finančních výkazů kapitol státního rozpočtu (tj. koncem měsíce října).

Na projekty financované z úvěrů od Evropské investiční banky v rozpočtované výši 16,3 mld. Kč bylo v 1. až 3. čtvrtletí 2008 z kapitoly OSFA (u níž jsou prostředky rozpočtovány) transferováno věcně příslušným resortům celkem 11,6 mld. Kč. Z toho nejvíce prostředků připadlo na silniční okruh Prahy, jihozápadní část (3,4 mld. Kč), na spolufinancování Operačního programu Doprava (7,0 mld. Kč) a na výstavbu a obnovu infrastruktury vodovodů a kanalizací (1,2 mld. Kč).